

NYBYGG FOR IKA KONGSBERG

På oppdrag fra IKA Kongsberg har vi utarbeidet forslag til nybygg for IKA Kongsberg. Prosjektet er utviklet i nært samarbeid med daglig leder Wenche Risdal Lund og de ansatte ved IKA Kongsberg.

Byggebehov

IKA Kongsberg har idag sin stab samlet sentralt i Kongsberg, men med arkivlokaler spredd på flere steder. Lokalene er ikke hensiktsmessige, og IKA vil for å dekke økende arkivbehov og krav til arkivering trenge nye lokaler. Under mottoet 'en kilde til kunnskap' ønsker IKA Kongsberg også å kunne drive en forsterket utadrettet virksomhet.

Romprogram

IKA Kongsberg har utarbeidet et romprogram ut i fra det stipulerte fremtidige arkivbehov som er lagt til grunn for prosjektet.

Statsarkivet

Statsarkivet er etablert på Kongsberg,- på Raumyr vis a vis høgskolesenteret. Det er et ønske om lokalisering av IKA Kongsberg i nærhet av Statsarkivet slik at man kan ha et utsøkt samarbeid og utfylle hverandre vis a vis brukerne. Ved anleggelse av Statsarkivet er det sprengt ut et stort område slik at Statsarkivets side angitt en ønsket buffersone for å ha mulighet også til en eventuell fremtidig utvidelse mot nord. Det er således nødvendig å se på nybygg for IKA Kongsberg som et frittliggende bygg i angitt avstand.

Tomt

IKA Kongsberg har i dialog med Kongsberg kommune drøftet mulighetene for et nybygg på tomten i åssiden nord for Statsarkivet. Området er regulert til industri/ institusjonsareal, og det er fra kommunens side et uttrykt ønske om å tilrerttelegge for et arkivsenter her med IKA Kongsberg og Statsarkivet ved siden av hverandre. Området er ubebygd og 'kledd' med bjørketrær og småskog. Del av området fra Frogs vei og innover er forholdsvis flatt og strekker seg som en 'tunge' inn i området. Her er det etablert en gangsti inn til en gapahuk, og denne del av området benyttes endel av en nærliggende institusjon og barnehagen. I reguleringsplanen er dette området, som ellers ville vært et naturlig adkomst-område, avsatt til offentlig friområde. I dialog med Kongsberg kommune er det fremkommet at man har planer om et fremtidig boligområde høyere oppp i åssiden, og har planer for en veiføring som det vil være naturlig å koble seg på. Vi har tatt utgangspunkt i denne veiføringen, og utviklet prosjektet med utgangspunkt i å beholde det avsatte friområdet m sitt gangveidrag og vegetasjon.

Prinsipløsning

For å unngå unødvendige utsprengetninger og utfyllinger har vi tatt utgangspunkt i å anlegge et mye smalere bygningsvolum enn hva som er gjort ved Statsarkivet inn i det skrånende terrenget. Ut i fra erfaringer med de arkivsystemer man i dag har, og det fremtidige behovet, ønsker IKA Kongsberg å anlegge selve den

sikrede arkivdelen som et kompakt og arealeffektivt bygningsvolum. Vi har planlagt for et såkalt dobbelt-dekker rullearkivsystem i to plan, og plassert to slike over hverandre slik at det blir ialt 4 arkivnivåer.

Planløsning

De funksjonene som skal dekkes er i tillegg til den rene arkivdelen arealer for mottak og klargjøring av materiale. Videre arealer for å ordne alt innkommet arkivmateriale,- sortering, systematisering, digitalisering mm,- og arealer for administrasjon og katalogisering av materialet. IKA Kongsberg ønsker å satse sterkt på en utadrettet virksomhet og prioriterer arealer til utstillinger og undervisning. Nederste arkivareal er plassert på samme høyde som grunnplanet i Statsarkivet. Det er en etasjes naturlig høydeforskjell i terrenget til adkomstnivået fra ny adkomstvei. Høydeforskjellen her er utnyttet til å etablere et åpent amfi i tilknytning til et høyloftet utstillingsareal, samt i tillegg et lukket amfi.

De utadrettede deler er plassert foran den lukkede arkivdelen og vil åpne seg ut mot det avsatte friområdet i vest.

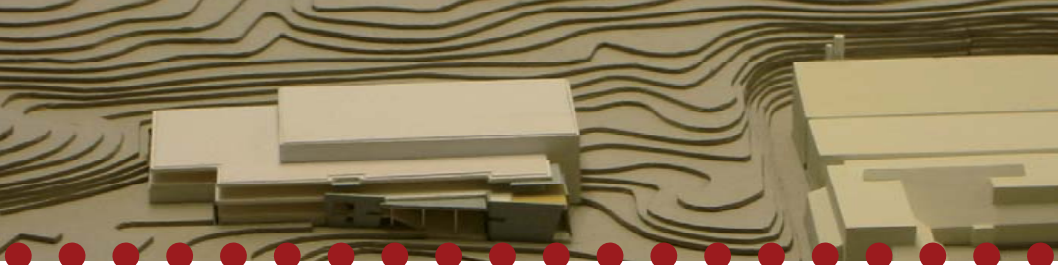
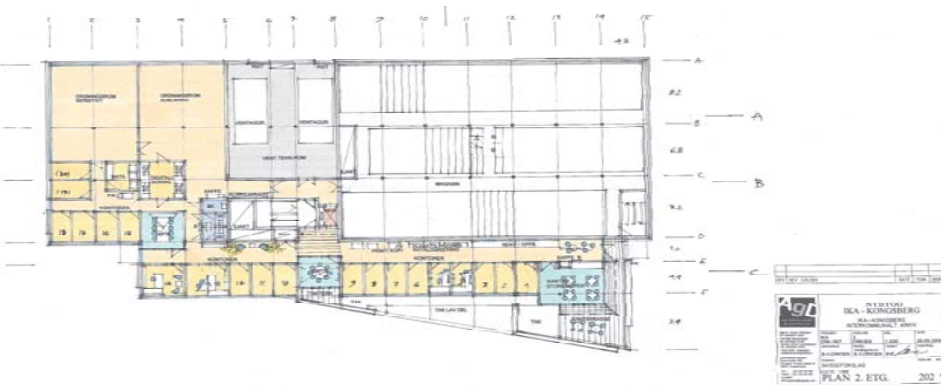
I tilknytning til adkomst er plassert alle de betjenende funksjoner over to plan, og med kontorer, møterom og kantine på øverste nivå. Planprinsippet er som det fremgår enkelt og rasjonelt. Alle plan og hoved-funksjoner knyttes sammen med hovedtrapp og heis til alle nivåer for full tilgjengelighet/ universell utforming. Det er tilrettelagt for at de utadrettede deler kan avstenges fra arkivarealer mm. slik at disse delene av anlegget kan benyttes/utleies adskilt fra det øvrige.

Tekniske løsninger

Det er i prosjektet tatt høyde for tilstrekkelige arealer for ventilasjonstekniske anlegg, og avsatt arealer og innarbeidet føringsveier for kanaler. Anlegget er kompakt utformet og bør ligge godt tilrette for å utforme et energieffektivt bygg. Arkivdelen vil få høye laster fra arkivmaterialet, og vil bli utført med bærende konstruksjoner med søyler i betong, forholdsvis små spennvidder for fordeling av lastene, og et kraftig dekke i spennarmerte hulldekkelementer. Sikkerhetsmessig i forhold til skallsikrig og brannvern vil denne delen bli utført med omsluttende vegger i vanntett betong, som utvendig isoleres og platekles.

Utforming, materialbruk

Den lukkede arkivdelen og rom for ventilasjonsteknikk utformes som ett volum plassert inn i det skrånende terrenget. Over terreng platekles denne delen med grålakkerte sinusplater. De omsluttende lavere volumer utformes med en variasjon i materialbruk med plater, glass og treverk. Mot friområdet i vest åpnes bygning med større glassarealer mot bjørkestammene og vegetasjonen utenfor. Tette felt kles som angitt på modellbilder og oppriss med mørk grå tegl som vil spille sammen med bjørkestammene utenfor.

Det er lagt vekt på å gi den prosjekterte bygningen et spennende uttrykk ved variasjon i materialbruk og sammenstilling av volumer og bygningselementer. Vi vil ved dette skape et nøkternt byggverk, men med et arkitektonisk djervt uttrykk. Det er vår og IKA Kongsbergs felles intensjon å kunne skape en spennende og funksjonell ramme for en spennende virksomhet.

Parkering

Det er i prosjektet vist markparkering i tilknytning til hovedinngang for publikum og ansatte. Dersom det er behov/ ønske om ytterligere parkering ligger det godt tilrette for å anlgge en del plasser inn under del av bygningsmassen.

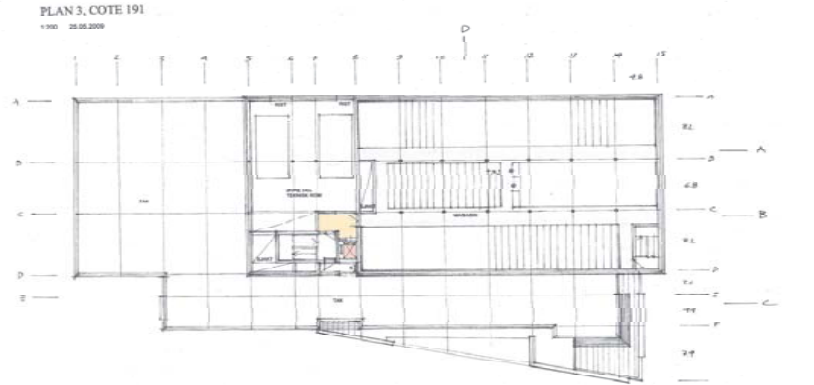
Arealer

Samlet areal:	
Plan 3	900 m2
Plan 2	1.900 m2
Plan 1	1.900 m2
Plan U	1.500 m2
	6.200 m2
	6.200 m2

Fordeling:		
Magasin 810 m2 x 4 = 3.240 m2		3.240 m2
'Økonomidel'/ mottak	560 m2	
Ordningsrom mm	372 m2	
Tekniske rom	282 m2	
Kontorer/ møte/ katalogisering	543 m2	
Amfi	132 m2	
Vestibyle/ galleri/ studieceller	350 m2	
Bibliotek/ mottak publikum mm.	160 m2	
Øvrige arealer, birom, brutto/ netto, y.vegg	561 m2	
	2.960 m2	2.960 m2
		6.200 m2

Arkitektgruppen Drammen AS

Bjørn Vidar Eriksen
Siv.arkitekt MNAL

Derfor har vi arkiv...

Det er en rekke sentrale lover som har til hensikt å styre offentlige organers behandling av arkivene og den dokumentasjonen som finnes i disse. Foruten arkivloven med forskrifter, har også offentlighetsloven, forvaltningsloven, kommuneloven, personopplysningsloven og en rekke særlover bestemmelser som omhandler arkiv. Det er flere grunner til at lovverket søker å ivareta kvaliteten både i arkivdanningsprosessen og i behandlingen av eldre og avsluttede arkiver.

Demokratisk perspektiv

Et av de viktigste samfunnsmessige argumentene for lovverkets styring av arkivbehandlingen, er at tilgjengelige og kontrollerbare offentlige arkiver er en viktig del av, og en forutsetning for et moderne demokrati. Forskjellige samfunnsaktører som presse, samfunnsforskere, ulike kontrollinstanser, organisasjoner og enkeltindivider skal ha en enkel og sikker tilgang til mye av den dokumentasjonen som produseres blant annet i kommunal forvaltning. Samtidig er det slik at et demokratisk samfunn vil ha behov for at ikke all informasjon er like lett tilgjengelig. Disse hensynene fører til at det å forvalte den informasjonen som ligger lagret i kommunale arkiver er en oppgave som krever mye og spesialisert kompetanse.

Administrasjonsmessig perspektiv

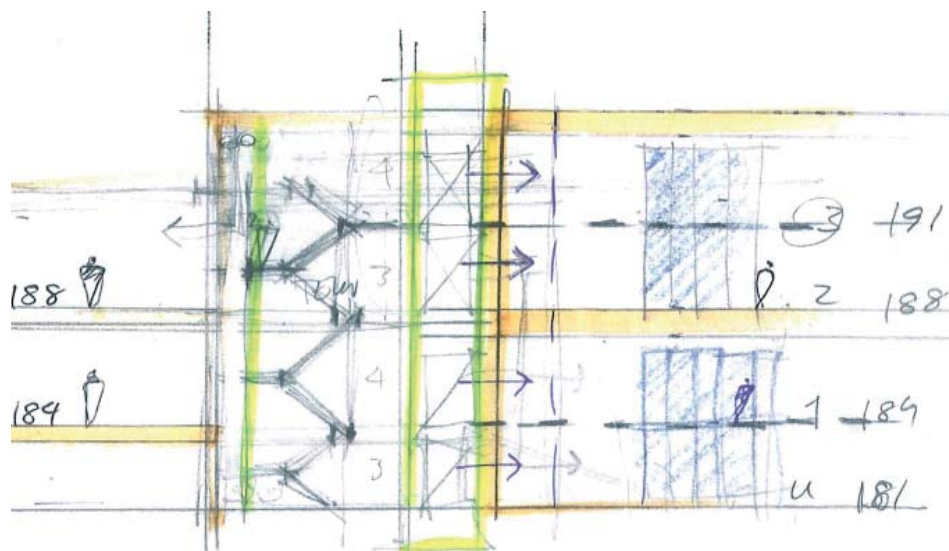
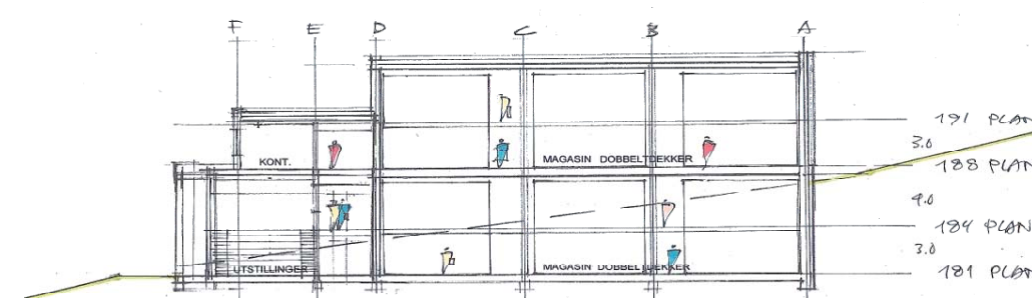
Selv om den daglige administrative bruken av arkivene avtar etter som tiden går, vil det likevel oppstå situasjoner der man har behov for å finne tilbake til gamle vedtak og dokumentasjonen av saksbehandlingen som førte fram til vedtaket. Det mest innlysende eksempelet på dette er kanskje alle søksmålene rettet mot norske kommuner de siste årene i forbindelse med mangelfull opplæring og oppfølging i grunnskolen. Her vil resultatene av kommunenes arkivrutiner både i arkivdanningsfasen og i ettertid få direkte, og ofte økonomiske, konsekvenser for kommunen.

Historisk perspektiv

Arkivene blir ofte betegnet som "samfunnets hukommelse". Det samfunnet vi lever i, er gjennomdokumentert i form av aviser, bøker, fjernsynsprogrammer og dokumentarfilmer, men alt dette er bearbeidet informasjon, sett gjennom forfatterens eller filmskaperens briller. Det er de autentiske arkivene som vil være morgendagens historikere sine kilder når vår tids historie skal skrives. En felles historie, enten det er på nasjonalt eller lokalt plan, skaper identitet og en følelse av tilhørighet. De kommunale arkivene spiller en viktig rolle for forståelsen av hvordan og hvorfor et lokalsamfunn har utviklet seg slik det har gjort. I et slikt perspektiv kan godt bevarte og formidlede arkiver også bidra i kommunenes omdømmebygging.

Enkeltindividets perspektiv

Et av kjennetegnene ved kommunale arkiver er at de på mange vesentlige punkter dokumenterer den enkelte innbyggers historie. Dette gjelder fra fødsel via oppvekst og voksenliv, til sykdom, alderdom og død. Arkivene som omhandler enkeltindividene inneholder dokumentasjon som kan være både interessant og i høyeste grad nødvendig, i svært lang tid. Dette medfører at kommunene, i tillegg til de juridiske pliktene, også har en moralsk plikt til å ta vare på arkivene, slik at enkeltindividenes historie blir bevart.

Arkivsenter
Østafjells

En kilde til kunnskap

iKA